

1967

grepen uit het JAARVERSLAG

uit de Inleiding

„De mondigheid kenmerkt de mens van nu; en dat is uit humanistisch oogpunt een grote winst. Mondigheid houdt echter niet in dat men met de verkregen onafhankelijkheid ook betekenis aan het leven weet te geven en inhoud te verlenen aan nieuwe vormen van samenleven. Daarvoor is nodig dat men zijn verlangen zo weet op te nemen in het eigen bestaan, dat het duurzaam de moeite loont, doordat men beseft deel te hebben in en mee te werken aan een ontwikkeling die betekenis heeft. Dat opent ook de mogelijkheden om gelijkgerichte krachten te bundelen voor de verwerkelijking van concrete doelstellingen. Dat vergt een moderne levensvisie die de overvloedige informatie hanteerbaar kan maken en de onbewuste gevoelens bezieling en uitzicht biedt. Dat zou het moderne humanisme kunnen doen, als het de openheid opbrengt voor het nieuwe en wordende, als het zelfbewustzijn wekt in een verwarrende wereld, en als het verbanden weet te leggen in een verenkelde samenleving.”

waar gaat het om?

„Als humanisten hun taak verstaan, moeten ze reeds nu voorop gaan in deze omwenteling. In solidariteit met protest en kritiek, die op een werkelijk gebrek wijzen, ook als ze naar vorm en inhoud niet overtuigend zijn. Maar hun kracht ontnemen humanisten minder daaraan, dan aan het besef dat het ons ontbreekt aan werkelijke solidariteit, aan verdraagzaamheid, aan bereidheid tot luisteren en daardoor aan schepende ideeën. Als ze dit duidelijker gaan uitspreken kon dat wel eens een groot tumult geven; juist bij diegenen die ons betrekkelijk na staan en toch niet voldoende beseffen waarom het ons eigenlijk gaat. Dat is om samenwerking in een wereld van wedijver, om vormgeving in een wereld van afbraak, om toewijding in een wereld van agressie. Dat vergt zelfbewustzijn om de mens van nu uit te dagen tot werkelijk konstruktieve aktiviteit: in de politiek, in de samenleving en in zijn eigen omgeving.”

de herkenbaarheid van de humanist

„Zo kan het Humanistisch Verbond funktionseren in een kenterende kultuur. Het kan daarin zijn een ontmoetingspunt voor mensen, die daarin bewust hun plaats zoeken, en een dienstcentrum voor hen die op een gegeven moment daaraan behoefte hebben. Dat alles begint nog maar nauwelijks vorm aan te nemen. Op het vorige kongres is er veel te doen geweest over de identiteit, de herkenbaarheid van de humanist. Die laat zich niet in een formule vatten, al is er toch wel meer duidelijkheid over ontstaan. Maar de herkenbaarheid zal vooral moeten blijken uit zijn werkzaamheid. Niet alleen uit de aktiviteit van het hoofdbestuur, maar ook uit die van de leden en een aantal gemeenschappen, want zij bepalen wat het Verbond is... Het proces van herorganisatie en heroriëntering, dat in de kongresresolutie 1967 een richtlijn heeft gekregen is nog in volle gang. Maar dat is geen reden om niet in afwachting van latere beslissingen een voortdurende en vindingrijke aktiviteit te ontwikkelen. We zijn dat verplicht aan ons zelf, maar ook aan de internationale humanistische beweging, die nog altijd naar het Humanistisch Verbond in Nederland kijkt als een voorbeeld voor de verdere ontplooiingsmogelijkheden.”

HET HOOFDBESTUUR BESPRAK...

Het hoofdbestuur besteedde in de afgelopen maanden veel tijd aan de bespreking van de verschillende nota's over het beleid van het H.V., die volgens het besluit van het kongres van vorig jaar in de loop van dit jaar moeten worden opgesteld en voorgelegd aan de Verbondsraad en aan de Regionale kaderkonferenties.

De verschillende deelnota's hebben betrekking op de volgende onderdelen van ons werk: de geestelijke verzorging, het humanistisch vormingsonderwijs, het werk van de gemeenschappen en gewesten, de publiciteit, het jeugd- en jongerenwerk, het wetenschappelijke werk, onze internationale betrekkingen en tenslotte de organisatie van het centraal bureau. Nadat al deze deelgebieden grondig zijn geanalyseerd en de ontwikkelingsmogelijkheden zijn aangegeven moet er een samenvattende beleidsnota worden opgesteld, die in het geheel een duidelijke structuur aanbrengt en een prioriteitschema voorstelt, een volgorde, waarin de vele wensenlijken achtereenvolgens kunnen worden gerealiseerd. Het hoofdbestuur is wel reeds een goed eind gevorderd maar nog lang niet door alle stof heen. Deze materie zal tot aan het kongres in 1969 zeer veel aandacht van het hoofdbestuur vragen. Overigens niet alleen van het hoofdbestuur maar ook van de gemeenschappen.

Het hoofdbestuur besprak voorts het jaarverslag over 1967, waarvan u in dit nummer van In en Om een samenvatting vindt.

Voorts werden de agenda's vastgesteld door de vergaderingen van de Verbondsraad, de Raad van advies en de Regionale kaderkonferenties, die resp. plaatsvonden op 24 februari, 22 maart en 30 maart. Na afloop vond in het hoofdbestuur steeds een bespreking plaats van de resultaten van deze vergaderingen.

De te geringe toename van het ledenaantal gedurende het laatste jaar vervult het hoofdbestuur met grote zorg.

MARTIN LUTHER KING

In verband met de moord op Martin Luther King is het volgende telegram verzonden aan de organisatie voor coloured people in Amerika:

„Hebben met grote ontsteltenis kennisgenomen van de verachtelijke sluipmoord op ds. Martin Luther King, voorvechter voor burgerrechten en menselijkheid. Moge zijn ongeëvenaarde voorbeeld, waarvoor heel de wereld hem dank verschuldigd is, niet slechts voortleven in de menselijke geschiedenis, maar vooral komende generaties een aanmoediging zijn om menselijke relaties in zijn geest op te bouwen.

Geven in overweging te bevorderen, dat zijn sterfdag wordt geproclameerd tot Dag van de Gelijkwaardigheid der Mensen.

Betuigen onze diepe deelneming.

Bestuur Humanistisch Verbond

het hoofdbestuur besprak (vervolg)

Besloten werd de bestaande activiteiten op dit gebied zoveel mogelijk te stimuleren, waarbij in het bijzonder de gemeenschappen zal worden gevraagd actief namen en adressen te verzamelen en door te geven aan het centraal bureau te Utrecht, van waaruit deze mensen een uitnodiging zullen ontvangen toe te treden tot het Humanistisch Verbond.

Met betrekking tot het personeelsbeleid werd het reglement voor de Personeelskommissie goedgekeurd en bovendien een regeling voor benoeming en ontslag van functionarissen vastgesteld.

Naar aanleiding van de moord op Martin Luther King werd een telegram verzonden, waarvan u de teksten elders in dit nummer vindt.

Tenslotte werden brieven van enkele gemeenschappen besproken en vinden in vrijwel elke hoofdbestuursvergadering benoemingen plaats van vrijwillige geestelijke raadslieden of vormingsleiders.

GEESTELIJKE & PRAKTISCH VERZORGING HUMANISME

plaatselijke geestelijke verzorging

Einde 1967 waren 40 vrijwillige raadslieden en 42 medewerkers werkzaam in 54 gemeenschappen. Zij hadden bemoeienis met circa 900 personen, waarvan ongeveer 500 geen lid van het Verbond waren. 25 raadslieden waren eveneens ingeschakeld voor speciale gevallen zoals spreken bij begrafenissen en krematies, zitting in bejaardentehuizen, bureaus van levens- en gezinsmoeilijkheden en bij de telefonische hulpdienst.

studenten

In 8 universiteits- en hogeschoolsteden funktioneerde een raadsman en/of een kontaktkommissie. Er vindt samenwerking plaats met sociale en gezondheidsdiensten en met de kerkelijke „pastores”.

zieken en bejaarden

In het afgelopen jaar werd een begin gemaakt met de overdracht van dit werk door de vrijwilligster mevr. A. Treurniet-Wiersma aan de beroepskracht C. J. van der Hulle. Ook d'Angremont trok zich na zijn pensionering geleidelijk aan uit verschillende vertegenwoordigingen terug. Het bezoek aan zieken en bejaarden in instellingen ging plaatselijk door vrijwilligsters regelmatig voort en verkreeg enige uitbreiding.

militairen

Het aantal deelnemers van de humanistische geestelijke verzorging in de strijdkrachten groeide in het verslagjaar van 3.800 (1966) tot 4.400. De belangrijkste gebeurtenis was de definitieve invoering van deze verzorging en de toestemming het aantal raadslieden tot 8 uit te breiden.

Doorgeslagen werd met de uitgave van het blad „Ego” en enkele boekjes die bij de geestelijke vorming gebruikt worden.

gedetineerden

Ook hier was een stijging in omvang van de kontakten te constateren. In 1967 hadden de raadslieden contact met 1.319 gedetineerden tegenover met 958 in 1966. De achterstelling ten opzichte van de godsdienstige verzorging verdween, terwijl de omschakeling van vrijwilligers naar beroepskrachten kon beginnen, welke begin 1968 werd afgesloten.

algemeen

De raadsman voor het Rijnmondgebied J. Koops werd in de sektor van het vormingsonderwijs te werk gesteld en in zijn plaats werd C. J. van der Hulle aangesteld, die voordien als medewerker van Schonk bij het gespreksgroepenwerk funktioneerde.

De bureaus voor levens- en gezinsmoeilijkheden in samenwerking met de vereniging „Humanitas” slaagden er nog niet in voldoende medewerkers aan te trekken.

In het bestuur van de Humanistische correspondentiekring voor huwelijkscontacten legde d'Angremont zijn, tijdelijke, functie als voorzitter neer. Hij werd opgevolgd door mr. A. Warburg, lid van het hoofdbestuur.

De geestelijke verzorging in de arbeidskampen strekte zich over 12 kampen uit, waar 17 vrijwillige raadslieden bij betrokken waren.

11 militairen en 5 a.s. dienstplichtigen wendden zich tot de geestelijke raadsman inzake de mogelijkheid een beroep te doen op de wet gewetensbezwaren.

Win een lid voor het Humanistisch Verbond

**alleen met veel leden
kunnen wij onze taak naar behoren vervullen**

Kongres 1967: een deel van het hoofdbestuur en functionarissen op het podium: v.l.n.r. J. Bijleveld; prof. dr. J. P. v. Praag; B. J. Max; H. Bosse-laar; Dr. H. Bongers; P. Spigt; dr. E. Nordlohne en prof. dr. B. W. Schaper. Aan de tafeltjes: D. d'Angemond; J. Pasman; mevrouw v. Swol en J. v. d. Ban.

**HUMANISTISCHE
STICHTING**

SOCRATES

VORMINGS ONDERWIJS

In mei 1967 werd de geestelijk raadsman voor Rotterdam en omgeving, J. Koops, vrijgemaakt van dit werk om zich geheel aan de organisatie en opbouw van het vormingsonderwijs te kunnen wijden. Hij nam daarbij ook de taak van M. W. Verduijn over. De Algemene commissie voor geestelijke vorming publiceerde enkele handleidingen, vormingsschema's en literatuurlijsten voor de verschillende vormen van voortgezet onderwijs.

Het aantal werkgroepen in de gemeenschappen is in 1967 uitgebreid tot 12. Vier werkgroepen slaagden erin een applicatie-kursus tot stand te brengen. Eind december van het verslagjaar waren op 15 scholen 17 vormingsleiders werkzaam, die aan 446 deelnemers, verdeeld over 34 groepen, humanistische vormingsonderwijs gaven. Naast de opleiding tot vormingsleiders aan het Humanistisch Opleidings Instituut (HOI) worden aan drie kweekscholen thans vormingsleiders opgeleid, t.w. in Haarlem, Hilversum en Rotterdam. Aan de rijksskweekschool te Arnhem wordt vormingsonderwijs gegeven, ook hier zal spoedig een cursus starten.

ander vormingswerk

Het aantal bezoekers aan de vormingsbijeenkomsten voor militairen in het Coornherthuis te Driebergen bedroeg in het afgelopen jaar 2.854. Ook het werk in de legerplaatsen draagt in hoge mate een vormend karakter.

Dit kan eveneens gezegd worden van de gespreksgroepen voor buitenkerkelijken, niet-leden. In 1967 functioneerden hiervoor 45 groepen onder leiding van 41 gespreksleiders. Er waren 540 deelnemers bij betrokken.

studenten

In de praktijk bestaat het werk dat

door studenten-raadsleden verricht wordt in hoofdzaak uit voorlichting aan novieten, lezingen en groepswork.

humanistisch opleidings instituut (HOI)

Een belangrijke wijziging was hierbij, dat vanaf september '67 de duur van de cursus van twee op drie jaar werd gebracht door de instelling van een stagejaar. Door de invoering van tentamens en stagejaar wordt getracht het studie-rendement te verhogen. Omdat het HOI niet kan voldoen aan de vraag naar vormingsleiders werden applicatie-kursussen ingesteld onder supervisie van het HOI.

JEUGD EN JONGEREN

In het verslagjaar werd het jongerenblad „Libertijn" uitgegeven en geheel door jongeren beheerd. Hoewel het aantal abonnee's nog ver beneden de verwachting bleef, hoopte men hieraan in de naaste toekomst iets te gaan doen.

Er kwamen in enkele gemeenschappen nieuwe groepen tot stand. Week-ends en studiedagen vonden plaats, terwijl voorbereidingen aan de gang waren voor kadertraining.

De werkgroep Jeugd en Jongeren werd aangevuld, terwijl anderzins enkele leden afscheid namen. Door het hoofdbestuur werd aan het eind van het jaar besloten de werkgroep om te zetten in een parate stichting, waaraan ook de Humanistische Jeugd Beweging deel zal nemen. Deze ontwikkeling houdt verband met de subsidiepolitiek van het ministerie.

Zowel in Leiden als in Delft zetten de bijzondere hoogleraren, die vanwege de stichting zijn benoemd hun colleges voort. Prof. dr. J. P. van Praag begon in september in Leiden een reeks colleges over „Marxisme en humanisme", terwijl prof. dr. W. van Dooren de Delftse studenten in moderne wijsgerige stromingen inleidde. Twee commissies beëindigden hun werk en boden hun rapporten aan het bestuur van de stichting aan. De commissie „Het mensbeeld in de moderne literatuur" kwam met een rapport dat de titel „De aanstootgevers" droeg voor de dag, terwijl de commissie „Humanisme en arbeid" haar resultaten onder deze titel neerlegde. Het rapport is inmiddels bij de uitgeverij W. P. van Stockum N.V. in Den Haag verschenen.

De commissie „Publiciteit in een democratie" heeft haar besprekingen in 1967 nog niet voltooid.

Drie nieuwe secties begonnen in 1967 hun studies vanuit een humanistisch standpunt. Het waren resp. een juridische, een medische en een sociaal-wetenschappelijke, die na grondige voorbereidingen met hun werk begonnen. De sociaal-pedagogische sectie ging met haar werkzaamheden voort.

De stichting „Socrates" organiseerde in 1967 verscheidene konferenties die grote belangstelling, ook buiten de humanistische wereld trokken. Dat was niet alleen het geval met de gebruikelijke voor- en najaarskonferenties, maar ook met een drietal beroepenkonferenties, resp. voor juristen, pedagogen en medici.

In de redactie van „Rekenschap" kwam een wijziging door het afscheid van drs. F. P. Huygens, die jarenlang het sekretariaat behartigde. In het najaar van 1967 werd een aktie begonnen onder de hoogleraren en wetenschappelijke medewerkers van de universiteiten om donateurs en contribuanten te werven.

Kongres 1967: het h.b. in andere formatie bijeen.

ORGANISATIE

gemeenschappen en gewesten

Het aantal gemeenschappen werd met één vergroot, nl. Purmerend. Het draagt thans 81, benevens een tiental werkgroepen. Er werd begonnen met werkbesprekingen voor bestuursleden door de 2e organisatie-secretaris. Een tweetal regionale konferenties, gelijktijdig gehouden in Rotterdam en Zwolle werden goed bezocht. De gebruikelijke begeleiding van de besturen werd ernstig belemmerd door de langdurige ziekte van org.-secre. Polet.

ledental

In 1967 bleef de nettogroei van ruim 250 nieuwe leden ver onder dat, wat we de laatste jaren gewend waren. Voortdurend werd er bij de besturen op aangedrongen informantengroepen te vormen, waarvoor zowel schriftelijk als mondeling begeleiding plaats vond.

h.b. en verbondsraad

De veranderde werkwijze van het hoofdbestuur, dat werd ingekrompen en wekelijks ipv. maandelijks bijeenkomt en de instelling van een Verbondsraad maakten statutenwijziging noodzakelijk.

De Verbondsraad kwam voor het eerst bijeen en de eerste resultaten waren bevredigend.

funktionarissen

Zowel de Centraal geestelijk raadsman D. Th. F. d'Angremond als de raadsman voor de arbeiderskampen P. W. van der Vliet gingen in 1967 met pensioen. Zij blijven nog enkele werkzaamheden vervullen. J. Koops werd met de organisatie van het vormingsonderwijs belast en zijn plaats als regionaal raadsman in het Rijnmondgebied werd ingenomen door C. J. van der Hulle. De laatste moest daardoor zijn werk voor de gespreks-groepen voor buitenkerkelijken in Noord-Holland stoppen.

Op het bureau hadden vrij veel mutaties plaats in hoofdzaak onder het vrouwelijk deel van het personeel.

PUBLICITEIT

periodieken

Hierin deden zich in 1967 geen ingrijpende wijzigingen voor. Alleen het ledenblad „In en Om" verscheen in het eind van het jaar tijdelijk niet meer maandelijks, maar om de twee maanden in verband met ziekte van de redakteur. Wel zag een nieuw maandelijks periodiek het licht, nl. het jongerenblad „Libertijn", dat gedurende het verslagjaar met de gebruikelijke groeistruipen te kampen had.

Hoofdredeur en redaktiesecretaris van „Mens en Wereld" werden per 1 januari 1968 vervangen, terwijl ook in de redaktieraad een wijziging plaats vond.

public relations

De funktie van public relations officer werd gedurende enkele maanden vervuld door J. Wansbeek te Amstelveen. Vanaf 1 november werd W. van Praag wederom aangesteld.

radio- en televisie

In begin 1967 werden de 10 minuten radio-zendtijd tot een kwartier uitgebreid. De nieuwe 5 minuten werden gebruikt voor een uitzending „kort commentaar" op vrijdagavond op de zgn. confessionele zender. Met ingang van 1 oktober werd de gehele zendtijd echter weer verplaatst naar de zondagmorgen, hetgeen de luisterdichtheid bepaald deed toenemen. Wat de televisie betreft, het gehele jaar door vonden meestal maandelijks uitzendingen plaats, die echter kwalitatief voor verbetering vatbaar waren.

pers

In veel persorganen werd gedurende het gehele jaar aandacht besteed aan het Verbond en het humanisme. Dit was dikwijls het gevolg van nieuwe uitgaven, maar ook het kongres en de konferenties kregen de nodige aandacht. Eveneens was dit het geval met door het hoofdbestuur aan de minister-president geschreven brief over de situatie in Vietnam en een telegram aan de minister van Buitenlandse Zaken over de schending van de rechten van de mens in Griekenland.

KONTAKTEN

overheid

Herhaalde malen heeft het Verbond zich tot de regering gewend in zaken van algemeen belang. Zo werd een advies uitgebracht over een aantal passages in de proeve van een nieuwe grondwet, en aan de minister van Justitie gevraagd een einde te maken aan de nog steeds bestaande achterstelling van de belofte ten opzichte van de eed.

Een verzoek om formele gelijkstelling bij de volkstelling tussen godsdienstige en niet-godsdienstige overtuigingen werd niet ingewilligd. Wel werd succes behaald ten aanzien van de gegevens die vanuit het bevolkingsregister worden verstrekt.

Zoals reeds gemeld in het hoofdstuk over de geestelijke verzorging werd belangrijke voortgang bereikt bij de gelijkstelling met de kerk zowel bij de strijdkrachten als in de zorg voor de gedetineerden. Een brief aan de leden van de Tweede Kamer inzake de formulering van de grondslag van de openbare school in de overgangswet bij de invoering van de „Mammoetwet" leverde het gewenste resultaat op.

ontwikkelingshulp

Aangezien het onbevredigend blijft dat de subsidie van de overheid voor partikuliere projecten in ontwikkelingslanden zich voor 95 % richt op kerkelijke activiteiten, is in samenwerking met de Weezenkas in december het Humanistisch Instituut voor Ontwikkelingssamenwerking (HIVOS) opgericht.

humanistische organisaties

De gebruikelijke kontakten met humanistische organisaties werden onderhouden. De samenwerking met het Thuisfront werd in die richting gewijzigd, dat voortaan de bestuur van het Opleidingsinstituut (HOI) uitsluitend door het Verbond zal worden aangewezen. Dit houdt verband met de overname van de geestelijke verzorging bij de militairen door het Verbond.

andere kontakten

Internationaal werd kontakt gelegd met de Wereldraad van Kerken. Landelijk woonde een vertegenwoordiger van het Verbond de zitting van het Pastoraal Concilie bij. Er was kontakt met de Vrije Gedachte en de Orde van Vrijmetselaren i.v.m. de vertegenwoordiging in de programmaraden van NTS en NRU. In tal van organisaties is het Verbond officieel vertegenwoordigd en het liet zich op vele kongressen en konferenties door H.B.-leden vertegenwoordigen.

Ook in 1967: een nieuw militair tehuis te Seedorf in Duitsland van het Humanistisch Thuisfront. Het H.M.T. werd in september door Staatssecretaris Haex geopend. Hier een van de zaaltjes.

UIT DE GEMEENSCHAPPEN

In de verslagen van de jaarvergaderingen van de gemeenschappen lezen wij, dat in een aantal gemeenschappen bestuursleden hun functie hebben neergelegd en zijn opgevolgd door een ander. Teveel om hier allemaal afzonderlijk op te noemen. Wel willen wij op deze plaats een woord van welgemeende dank uitspreken tot al degenen, die hun taak thans hebben neergelegd, voor hun bijdrage aan het werk van het verbond. Volgens heten wij alle nieuwe bestuursleden van harte welkom en hopen, dat zij veel voldoening zullen vinden in hun nieuwe taak, waarmede zij een onmisbare bijdrage leveren tot de geestelijke gezondheid van ons volk.

De gemeenschappen Almelo en Enschede organiseerden op 4 en 5 mei een „vlucht naar het nijvere dal van de aktiverende aktualiteit“. De uitnodiging vermeldt:

„Er zullen film- en dia-lichtshows zijn,

Er zullen aktuele teksten en gedichten gelezen worden,

Er zullen spelen door ons worden opgevoerd,

Er zullen lezingen en gespreksgroepen zijn,

Er zal aktuele muziek zijn,

Er zal een aktuamarkt zijn,

Er zal een aktuacollage zijn,

Wij zullen er zijn,

U zult er zijn.“

Wij voegen daar aan toe: Er zullen in alle gemeenschappen dergelijke aktiverende aktualiteitsvluchten worden ondernomen.

De gemeenschap Schiedam zond aan alle leden een „drieluik over Vietnam“, waarin drie verschillende standpunten over dit netelige probleem worden toegelicht en aan de lezers en een aantal vragen worden voorgelegd. Het lijkt ons een goede gedachte om op deze wijze alle leden, ook de velen, die niet naar een bijeenkomst komen, te betrekken in de meningsvorming over dit vraagstuk.

PUBLIKATIE

Het bevolkingsvraagstuk, mevr. dr. M. Rood-de Boer, f 0,50.

In de voor en door de geestelijke verzorging voor militaire opgezette reeks „Oriëntatie“ is een begin gemaakt met een serie van vijf boekjes over „Wereldproblemen“. In het eerste deeltje wordt op heldere en progressieve wijze het nationale en internationale bevolkingsvraagstuk toegelicht en wordt gewezen op de verantwoordelijkheden die er voor de overheid en voor ieder mens persoonlijk op dit terrein zijn. Een oplossing voor dit probleem kan uiteraard in 23 pagina's niet worden gegeven, maar t.a.v. de Nederlandse problemen wordt door de schrijfster o.m. het huidige belasting- en kinderbijlagstelsel gekritiseerd en gaat haar denkbeeld dwars in tegen dat van de huidige regering, die de S.E.R. heeft gevraagd te adviseren in de afschaffing van de kinderbijlag voor het eerste kind. Ondanks de beperkte omvang toch een boekje wat bijzonder de moeite van het lezen waard is.

Het boekje is te bestellen door storting of overschrijving van f 0,50 op postrekening 30.49.60 t.n.v. het Humanistisch Verbond te Utrecht onder vermelding van de titel.

STICHTING STEUNFONDS PRAKTISCH HUMANISME AMERSFOORT **GIRO 6168**

NIEUWE H.B. LEDEN

De Verbondsraad heeft in de vergadering van 24 februari een tweetal nieuwe leden in het hoofdbestuur benoemd, te weten de heer C. J. de Ronde uit Gorinchem, leraar aan een middelbare school ter plaatse, oud-secretaris van de gemeenschap van het verbond en tevens wethouder van onderwijs, cultuur en recreatie. Voorts prof. dr. R. Slot uit Zeist, hoogleraar aan de universiteit te Utrecht en oud-voorzitter van de gemeenschap Vlaardingen.

Aan de vergadering van de Verbondsraad, die op 25 mei zal plaatsvinden zal nog worden voorgesteld tot lid van het hoofdbestuur te benoemen drs. E. W. Hommes uit Warder (N.H.), socioloog, wetenschappelijk medewerker aan de universiteit van Amsterdam.

NIEUWE RAADSLIEDEN IN HET LEGER

Per 1 april j.l. is benoemd tot be-zoldigd geestelijk raadsman in het leger de heer T. Krips met standplaats Steenwijkerwold. Op 1 juni a.s. zal ook de heer H. Schonk jr. uit Amsterdam deze functie gaan bekleden. Daarmede is het aantal humanistische geestelijke raadslieden in het leger, inclusief de hoofd-raadsman, thans gebracht op acht. Bovendien zijn er in het humanistische vormingscentrum voor militairen, het Coornherthuis te Driebergen nog twee raadslieden werkzaam.

VERBONDSRAAD EN RKC's

Op 24 februari hield de Verbondsraad haar tweede vergadering. Naast de reeds elders vermelde benoeming van twee nieuwe leden van het hoofdbestuur stond op de agenda de bespreking van een drietal nota's, te weten over geestelijke verzorging, humanistisch vormingsonderwijs en internationale betrekkingen.

De bespreking van de nota over de geestelijke verzorging nam zoveel tijd in beslag, dat de bespreking van de beide andere nota's naar de volgende vergadering moest worden verschoven. Die volgende vergadering vindt plaats op 25 mei, waarbij het jaarverslag over 1967 nog aan de agenda is toegevoegd.

Op 30 maart vonden tegelijkertijd in Zwolle en Utrecht twee Regionale Kaderkonferenties plaats voor bestuursleden van gemeenschappen en gewesten. Hier stonden op de agenda de nota's over: inleiding tot het verbondsbeleid, geestelijke verzorging en humanistisch vormingsonderwijs. Aangezien deze beide konferenties ieder in twee afdelingen en gedurende een gehele dag vergaderden, konden hier de agenda's volledig worden behandeld.

TELEVISIE

Nederland 1

24 juni: 22.15—22.30 uur

MENSEN IN ALLE ERNST

Regie: Joes Odufré

HET HUMANISTISCH OPLEIDINGS INSTITUUT

ZOMERKAMPEN

een ideale vacantie

voor uw zoon of dochter van 10 tot 15 jaar wordt dit jaar weer mogelijk gemaakt door de stichting Humanistisch Jongerencontact i.o.

De volgende kampen worden georganiseerd:

1. Tentenkamp te Rijssen van 29/6-6/7 voor 10-12 j. (prijs f 70,—).
2. Tentenkamp te Helvoirt van 6/7-16/7 voor 13-15 j. (prijs f 95,—).
3. Tentenkamp te Helvoirt van 17/7-27/7 voor 13-15 j. (prijs f 95,—).

Er is dit jaar extra zorg besteed aan opzet, organisatie en kadertraining, zodat we verwachten dat deze kampen weer een groot succes zullen worden.

Inlichtingen: kampcommissie, p/a Humanistisch Verbond, Postbus 114, Utrecht.

GEWESTELIJKE STUDIEDAG

Op 26 mei organiseert het gewest Noord-Holland een gewestelijke studiedag in Bloemendaal over het onderwerp „Humanisme en huwelijksmoraal”. Spreekster is mevr. mr. M. Rood-de Boer. Deze studiedag is toegankelijk zowel voor mensen, die wel moeilijkheden hebben in hun huwelijk als voor mensen, die dat niet hebben.

EUROPEAN
CONFERENCE
OF
THE

I.H.E.U.

Conservation and human fulfilment (het behoud en de verwezenlijking van de mens)

The second European conference of the International Humanist and Ethical Union will be held in Hannover, Germany, from 14 till 19 July 1968. The overall title will be:

Conservation and human fulfilment.

The congress will consider the problem under two main heads:

Conservation as the intelligent and purposeful control of the human environment (paper-writer: Dr. D. M. C. Mac Ewan).

Human fulfilment as the choice and

pursuit of ideals and the attainment and enjoyment of ends (paper-writer: Mr. A. Niel).

Besides the main subjects several other subjects will be discussed in groups. In the programme room has been left for social events besides the working sessions, such as an initial and a final festivity, a ballet performance and an excursion followed by dinner. For details please apply to I.H.E.U.-secretariat, P.O. Box 114, Utrecht.

roept gegadigden op voor opleiding tot:

a. Humanistisch geestelijk raadsman

b. Vormingsleider, i.h.b. voor het humanistisch vormingsonderwijs

TIJD EN PLAATS: De cursus duurt drie jaar. Colleges worden gedurende twee jaar gegeven te Utrecht, 's zaterdags om de 14 dagen van 14 tot 18 uur. In het derde jaar valt een 10 maanden durende stage (van gedurende $\pm$ 3 uur per week). Vakantie van 1 juli tot 1 september.

VAKKEN zijn o.a.: Humanistiek, filosofie, andragogiek/pedagogiek, kennis van het christendom, van de bijbel en van de niet-westerse religies.

VEREISTEN: Middelbare schoolopleiding en enige jaren voortgezette studie. Leeftijdsgrenzen tussen 25-35 jaar. Humanistische levensovertuiging. Een commissie van toelating beoordeelt de persoonlijke geschiktheid van de kandidaat.

MOGELIJKHEDEN: Na de studie bestaat de mogelijkheid om als vrijwilliger of als beroepskracht werkzaam te zijn.

CURSUSGELD: Het cursusgeld bedraagt f 400,— per cursusjaar.

INLICHTINGEN EN AANMELDING: Gedurende de maand mei bij het Humanistisch Opleidings Instituut, Oudegracht 152, Utrecht, Postbus 114, tel. (030) 24641.

ZOMERCURSUSSEN OP DE VOLKSHOGESCHOLEN

Voor degenen, die een beetje genoeg hebben van een vakantie aan het strand of in Tirol kan een zomercursus op een volkshogeschool een boeiend avontuur zijn. Voor een uitvoerig overzicht van de verschillende programma's verwijzen wij naar het programmanummer van „De Volkshogeschool” aan te vragen bij de volkshogeschool Allardsoog te Bakkeveen (Fr.).

Uit de vele mogelijkheden noemen wij een tweetal cursussen, die worden ge-

geven op de volkshogeschool te Bergen (N.H.):

1-12 juli: „Ontmoeting der culturen”, een ontmoeting tussen de Westerse cultuur en de cultuur van India.

5-12 aug.: „Naar de maatschappij van de 21ste eeuw”, samen ontwikkelingen analyseren - visies aan elkaar doorgeven - jonge denkers aan het woord laten - kritiek geven en kritiek incasseren.

maar ook; het oproepen van nieuwe vormen in materiaal enz.

HUMANISTISCHE STICHTING S O C R A T E S

arbeid nu en morgen

Over dit onderwerp heeft de Stichting Socrates op zondag 23 juni a.s. een conferentie belegd in de Internationale School voor Wijsbegeerte te Amersfoort, n.a.v. het rapport *Humanisme en Arbeid*. Onder voorzitterschap van dr. P. B. Defares zullen de heren A. L. den Broeder en prof. dr. J. Kruit-hof spreken over de arbeid, resp. in de huidige situatie en in de toekomst.

De deelnemersprijs bedraagt f 4,— p.p., kontribuanten, donateurs en studenten f 2,— p.p. Een broodmaaltijd f 2,—. Rapport *Humanisme en Arbeid*: f 4,50.

Inlichtingen en opgave vóór 15 juni a.s. bij het sekretariaat van de Stichting, postbus 114, Utrecht, postgiro 58 22 93.